

УДК 330.341.1:001.89

Розвиток технологічних платформ як інструмент реалізації інноваційного потенціалу в Україні

Демчишак Н.Б.

доктор економічних наук,
професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Львівського національного університету імені Івана Франка

Біленька В.А.

студентка
Львівського національного університету імені Івана Франка

Дослідження спрямовано на обґрунтування напрямів вирішення існуючих в Україні проблем в інноваційній сфері, зокрема несприятливого інноваційного середовища й неефективних механізмів взаємодії та комунікації між учасниками інноваційного процесу. Розкрито роль й виокремлено особливості функціонування технологічних платформ як інструмента, спроможного забезпечувати синергетичний ефект від взаємодії суб'єктів інноваційного середовища. Досліджено вплив технологічних платформ на реалізацію інноваційного потенціалу та передумови їх використання в Україні. Доведено необхідність у такому інструменті, проаналізовано вітчизняний досвід створення технологічних платформ та перешкоди й перспективи їх розвитку.

Ключові слова: технологічна платформа, трикутник «освіта-наука-бізнес», інноваційне середовище, інноваційний потенціал, інтелектуальний капітал.

Демчишак Н.Б., Беленькая В.А. РАЗВИТИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОЙ ПЛАТФОРМЫ КАК ИНСТРУМЕНТ РЕАЛИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА В УКРАИНЕ

Исследование направлено на обоснование направлений решения существующих в Украине проблем в инновационной сфере, в частности, неблагоприятной инновационной среды и неэффективных механизмов взаимодействия и коммуникации между участниками инновационного процесса. Раскрыта роль и выделены особенности функционирования технологических платформ как инструмента, способного обеспечивать синергетический эффект от взаимодействия субъектов инновационной среды. Исследовано влияние технологических платформ на реализацию инновационного потенциала, предпосылки их использования в Украине. Доказана необходимость в таком инструменте, проанализированы отечественный опыт создания технологических платформ и препятствия и перспективы их развития.

Ключевые слова: технологическая платформа, треугольник «образование-наука-бизнес», инновационная среда, инновационный потенциал, интеллектуальный капитал.

Demchishak N.B., Bilenka V.A. DEVELOPMENT OF THE TECHNOLOGICAL PLATFORM AS INSTRUMENT OF INNOVATIVE POTENTIAL IMPLEMENTATION IN UKRAINE

The research is aimed at substantiation of the directions of solving existing problems in Ukraine in the innovation sphere, in particular, the unfavorable innovation environment and ineffective mechanisms of interaction and communication between the participants of the innovation process. The role and features of functioning of technological platforms as an instrument capable of providing synergistic effect from interaction of subjects of innovative environment are revealed. The influence of technological platforms on the implementation of innovative potential, the preconditions of their use in Ukraine is investigated. The necessity of such an instrument was proved, the existing domestic experience of creation, the organization of technological platforms and obstacles and the prospects for their development were analyzed.

Keywords: technology platform, education-science-business triangle, innovation environment, innovative potential, intellectual capital.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Формування інноваційного потенціалу, як свідчить світовий досвід, є передумовою економічного прогресу та становлення національної і регіональної інноваційних систем. Результатом прорахунків в інноваційній політиці в Україні є низький рівень розвитку інноваційної сфери, виявом чого, зокрема, є недовіра між стейкхолдерами інноваційної

діяльності: освітою, наукою та бізнесом. Тому зростає актуальність активізації співпраці між усіма учасниками інноваційного процесу на основі застосування сучасних інструментів впливу як першочергове завдання інноваційної політики держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти формування інноваційного потенціалу та технологічної складової забез-

печення його реалізації в Україні розкрито в працях вітчизняних учених, зокрема: Г. Андрощук, Б. Буркинського, З. Варналія, В. Геєця, В. Головатюка, М. Зверякова, М. Крупки, А. Поручника, В. Семиноженка, Є. Лазаревої, Л. Федулової, С. Юрія та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас недостатньо дослідженою залишається проблема створення в Україні технологічних платформ, які довели свою ефективність за кордоном, в контексті забезпечення збалансованого розвитку регіонів.

Метою статті є проаналізувати роль технологічних платформ у формуванні інноваційного потенціалу у вітчизняних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз організаційно-правових засад інноваційної діяльності свідчить, що в провідних економіках світу технологічні платформи є запорукою інноваційного розвитку сучасних конкурентоспроможних підприємств. В Україні сьогодні відсутнє чітке визначення поняття технологічних платформ, немає закріпленого їх правового статусу та механізмів забезпечення функціонування.

В інноваційній політиці ЄС розвитку інноваційного середовища, інноваційної культури та інноваційної спроможності соціуму приділено особливу увагу. Із метою формування відкритого суспільного діалогу на рівні регіонів створюють корпоративні мережі, осередки підприємницького руху, форуми громадянського суспільства, комунікаційні майданчики з визначення соціально-економічних потреб громадян і бізнесу. За визначенням Європейської дослідницької консультативної ради технологічні платформи є однією з ініціатив, спрямованих на зміцнення інноваційного потенціалу Європи та забезпечення ефективності інвестицій у наукові дослідження [1, с. 272].

Традиційно під технологічною платформою розуміють комунікативний інструмент, спрямований на мобілізацію зусиль зацікавлених сторін (стейкхолдерів) інноваційного розвитку регіону за конкретним галузевим напрямом, є добровільним, самофінансованим, самокерованим об'єднанням підприємств та організацій. Технологічна платформа є свого роду формою державно-приватного партнерства в науково-технологічній та промисловій сфері, яка забезпечує синергію між основними стейкхолдерами інноваційної системи та створює зв'язки між фундаментальними, прикладними дослідженнями та технологічними роз-

робками. Крім того, технологічна платформа має представляти міжсекторальні напрями та пріоритети, а не окремі ізольовані технології. Тобто серед інструментів формування інноваційного середовища у світовій практиці акцентують власне на доцільності застосування технологічних платформ, що обумовлюється їх спроможністю забезпечувати синергетичний ефект від взаємодії суб'єктів інноваційного середовища. Водночас технологічні платформи і є одним із інструментів такої взаємодії, як сучасна модель для інтеграції всіх учасників інноваційного процесу, спрямована на реалізацію національних пріоритетів науково-технологічного розвитку, посилення науково-виробничих зв'язків та інтенсифікації розроблення, виробництва та впровадження наукомісткої конкурентоспроможної продукції [9, с. 52-57].

На думку В. Геєця, досягнення реального скорочення розриву між Україною та країнами з розвинутою ринковою економікою як стратегічного завдання соціально-економічної модернізації можливе за умов впровадження механізмів підвищення ефективності виробництва, адаптації структури національної економіки до умов глобальної конкуренції [1]. Водночас, як вважає Л. Федулова, у підвищенні рівня наукомісткості економіки через масове запровадження інновацій та створення нових видів бізнесу ключова роль належить структурним, технологічним, інституціональним змінам в економіці країни та регіонів, зокрема, активізації співробітництва освіти, науки, бізнесу, упровадження стратегії «трикутника знань», реалізація яких стимулюватиме економічне зростання на основі розвитку регіонів [2, с. 4-9]. Завдяки вирівнюванню зв'язок трьох складових «трикутника знань», тобто, інтеграція бізнесу з освітою та наукою спрямовує студентів на вивчення та практичне вирішення економічних проблем та відстежує найновіші дослідницькі новації, які формуються в науково-дослідних лабораторіях й інших підрозділах університетів. У цій тріаді університети стають центрами генерації та передачі знань (навчальна діяльність, науково-дослідна робота), розповсюдження (дослідження, академічна мобільність), а також використання й виробництво нових знань (інноваційна діяльність ділових одиниць) [3, с. 47-48].

Тому формування й реалізація інноваційного потенціалу як основи забезпечення розвитку національної економіки у довгостроковій перспективі повинні відбуватись на

засадах максимального використання конкурентних переваг вітчизняної системи освіти, передових наукових здобутків в контексті стимулювання формування тісних й ефективних зв'язків з реальним бізнесом, у випадку чого можна буде стверджувати про можливість функціонування в Україні технологічних платформ за зразком розвинених країн.

Зокрема, В. Головатюк стверджує, що в європейському контексті набуло поширення поняття «employability» (придатність до працевлаштування), яке характеризує сукупність знань, умінь, навичок, володіння підходами для вирішення виробничої ситуації, а також здатність і бажання до неперервного удосконалення та професійного розвитку; здатність до працевлаштування підвищує його ймовірність й успішної трудової діяльності випускника, а також є базою для подальшого розвитку людського капіталу, суспільства й економіки [5]. Власне у цьому контексті і розглядають поняття «технологічних платформ». Тому, конкурентоспроможність майбутнього випускника вишу і в Україні залежить від якісної освіти, здатності забезпечувати їй професійну складову, ціннісну орієнтацію, соціальну відповідальність, враховуючи відповідний зарубіжний досвід.

Необхідні зміни у системі вищої освіти щодо нової ролі університетів, інших закладів вищої освіти у забезпеченні функціонування економіки, які, зокрема на державному та регіональному рівнях, тенденційно декларуються у програмних документах, в тому числі Міністерством освіти і науки України. Починаючи з 2014 р. Міністерство активувало процес оптимізації мережі державних вищих навчальних закладів України з метою створення потужних регіональних та дослідницьких університетів, у яких буде зосереджено науково-педагогічний потенціал регіонів, наслідком чого стало позбавлення ліцензій на підготовку фахівців низки неконкурентоспроможних вишів, що розцінюємо позитивно з огляду на необхідність стратегічного вирішення існуючих проблем з надмірної кількості навчальних закладів, які готують бакалаврів і магістрів, порівняно із світовою практикою, де таких установ у рази менше.

Водночас для того, щоб університети стали регіональними центрами продукування знань, у процесі науково-дослідної роботи необхідно, на думку Є. Лазаревої, запровадження компетентнісного підходу у вищій освіті з метою кращої її адаптації до новітніх потреб ринку праці, зокрема це має такі переваги:

- залучення роботодавців, що дає змогу визначити регіональні та національні потреби ринку праці та розробити адекватні навчальні програми;

- змога одночасно навчатись та працювати: пропозиції стажування і проходження практики розглядаються як первинний крок до подальшого працевлаштування;

- дозволяє зробити раціональний вибір: надавати всі необхідні данні про можливі програми і їх особливості для потенційних учасників і роботодавців;

- координація спільної роботи центрів зайнятості, місцевих роботодавців, освітніх закладів та інших державних і приватних організацій [6].

Утвердження нового статусу університетів для потреб регіонального розвитку є механізмом державного впливу, що спрямований на збереження інтелектуального капіталу країни. В Україні втрата інтелектуального капіталу відбувається через масову міграцію населення та активізація освітньої (академічної) мобільності студентів, науково-педагогічних працівників й науковців. Першопричинами інтелектуальної міграції є наступні чинники [8, с. 23]: велика різниця в умовах життя і рівнях заробітної плати в Україні й країнах Заходу; відсутність можливостей для повноцінної професійної реалізації; проблеми з працевлаштуванням випускників навчальних закладів; нестабільна політико-економічна ситуація в країні, інформаційна війна.

Напрями модернізації університетської освіти і науки з урахуванням необхідності реалізації концепції економіки знань першочергово у тому, що університети мають передбачати системну освітньо-наукову підготовку спеціаліста в контексті трикутника «освіта-наука-бізнес». Наукова компонента освіченості буде якісною і відповідатиме потребам ринку у випадку, коли фундаментальні знання трансформуватимуться в систему науково-прикладного пошуку, який забезпечуватиме інноваційність розвитку окремих галузей і секторів економіки України, оскільки саме фундаментальна освіта й наука може сформувати необхідне інтелектуальне підґрунтя для структурних трансформацій.

Бар'єром на шляху упровадження ідеї «трикутника знань», яка визначає найтісніший зв'язок вищої освіти, дослідницької діяльності та бізнесу, є низька інноваційна активність підприємств в Україні та відсутність кооперації з університетами. З відновленням останніми органічної єдності навчального процесу

з науково-дослідною роботою варто очікувати в освітній структурі економіки регіонів зростання частки висококваліфікованих робітників, спеціалістів, що залучені до генерації знань, вміють визначати напрями наукового пошуку, проводити наукові дослідження тощо.

Прогнозовані якісні зміни у системі вищої освіти щодо нової ролі університетів, інших закладів вищої освіти є необхідними для стимулювання регіонального розвитку, для того, щоб потреби студентської молоді відповідали вимогам національного та регіональних ринків праці, а освітня міграція та академічна мобільність не мали незворотного характеру та не нівелювали інтелектуальні ресурси нації.

Для усунення дисбалансів ринків освіти та праці необхідними є скоординовані дії суб'єктів зазначених ринків. Зі сторони постачальників освітніх послуг, тобто, закладів вищої освіти, необхідно активізувати діяльність щодо покращення якості цих послуг шляхом підвищення якості навчання та якісних характеристик науково-педагогічних кадрів, налагодження контактів закладів вищої освіти та роботодавців, зокрема в межах регіонів. Водночас потребує подальшого розвитку інфраструктура економіки шляхом задіяння ефективних механізмів інноваційного обміну між потенційними учасниками, поглиблення взаємодії в триаді «освіта – наука – бізнес», створення на регіональному рівні елементів інноваційної інфраструктури – технопарків, бізнес-інкубаторів, наукових парків тощо [1, с. 272].

Створення цих структур може бути одним із чинників пришвидшення процесу переходу інноваційних ідей, нових методичних підходів, організаційно-технічних рішень, що є результатом наукових пошуків, до етапу їх комерціалізації, тобто, випуску інноваційної продукції, запуску виробництва, застосування пропонуваного науковцем технологій у процесі реалізації конкретних інвестиційних проектів.

Доцільно зауважити, що Україна є державою з вагомим інноваційним потенціалом, про що свідчить вища від середньої позиція країни у Глобальному рейтингу інноваційності країн – The Global Innovation Index – 63 місце серед 143 країн у 2016 р. (за показником ефективності інноваційної діяльності, тобто, співвідношенням витрат на інноваційну діяльність та її результативності – 14 позиція) [15]. У світовому рейтингу людського розвитку у 2016 р. Україна 83-тя серед 187 країн та увійшла до групи країн із високим рівнем людського розвитку, що підтверджує відповідна оцінка експертами наявного людського капіталу.

Невід'ємним аспектом у процесі дослідження інноваційного потенціалу є ефективність комунікацій між учасниками інноваційного процесу, заснованих на довірі та інноваційній сприйнятливості, оскільки суспільство з низьким рівнем довіри є неспроможним до інновацій. Важливою є політика формування інноваційної культури як відповідного ставлення до науковців та новаторів в країні у контексті застосування інструментів фінансового стимулювання інноваційної діяльності. Так, В. Лепський зазначає, що низька оцінка ролі науковців викликає суспільні зміни, зменшуючи інноваційну спроможність соціуму, а постійне нав'язування керівниками думки про те, що у разі потреби в наукоміській продукції її можна буде придбати за кордоном, сприяло її укоріненню в Україні [2, с. 4-9].

На наш погляд, покладатись у всіх сферах лише на придбання технологій та прав інтелектуальної власності за кордоном – це стратегічний прорахунок. Вважаємо, що ті галузі і сектори національної економіки, які в межах держави не можуть власними зусиллями розвиватись з урахуванням сучасних тенденцій справді можуть купувати патенти чи ліцензії з метою зниження темпів відставання від передових економік. Однак галузі, які володіють інноваційним потенціалом, зокрема сфера інформаційно-комунікаційних технологій, аграрний сектор, військово-промисловий комплекс, відновлювана енергетика повинні реалізовувати такий потенціал власне за рахунок тісної інтеграції освіти, науки й бізнесу в межах технологічних платформ. Така інтеграція, вважаємо, повинна передбачати наступні стратегічні пріоритети:

– в межах «освіти» як складової – використання закладів вищої освіти, а саме галузевих і профільних установ (в Україні є розвинута мережа аграрних університетів, вишів, підпорядкованих силовим і військовим міністерствам й службам, а також тих, що спеціалізуються на підготовці ІТ-спеціалістів) з метою забезпечення підготовки якісних фахівців;

– в контексті складової «наука» – використання передових технологічних розробок й потенціалу конструкторських бюро, які успішно функціонують, зокрема, при авіабудівних заводах (ДП «АНТОНОВ» тощо) та підприємствах концерну «Укроборонпром»; створення наукових парків при науково-дослідних установах, які довели свою ефективність й уже успішно діють в структурі окремих провідних університетів України;

– в межах складової «бізнес» – забезпечення комерціалізації здобутків в цілях розвитку зазначених вище та інших галузей і секторів національної економіки, що можливо у випадку, по-перше, достатньої обізнаності бізнесу про існуючі напрацювання, по-друге, наявності виробничо ефективних й необхідних для реального сектора інноваційних продуктів і технологій.

Також концептуальне розуміння інноваційного процесу як такого, що є результатом взаємодії інноваторів, органів влади, науковців, неурядових установ й організацій, обумовлює необхідність в удосконаленні інституційних засад залучення їх до спільної роботи. Тому передумовою створення технологічних платформ в Україні є формування належної нормативно-правової бази й сучасних, зокрема успішно апробованих за кордоном, науково-методологічних підходів з урахуванням специфіки національної інноваційної системи.

Завдання технологічних платформ має полягати насамперед у приведенні у відповідність розвитку технологій попиту та споживчих потребам у певних секторах економіки. Загальноприйнято вважати, що технологічна платформа має бути механізмом взаємодії зацікавлених сторін, в тому числі бізнесу й наукової спільноти, реалізації державно-приватного партнерства, конкретних стратегічних проектів. Також ефективність функціонування технологічних платформ є індикатором скоординованості регулюючих заходів різних державних інститутів у процесі реалізації інноваційної та науково-технічної політики. При цьому ці інститути як загальнодержавного так і регіонального рівнів можуть ініціювати створення технологічних платформ в межах визначених законодавчо пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та із застосування певних інструментів впливу надавати фінансову підтримку учасникам платформ, зокрема закладам вищої освіти, науково-дослідним установам, суб'єктам господарювання.

Зауважимо, що першою технологічною платформою у ЄС була технологічна платформа ACARE (Advisory Council for Aeronautics in Europe) – Консультативна рада з авіаційних досліджень. У 2004 р. проголошено доповідь Комісії Євросоюзу «Технологічні платформи: від визначення до загальної програми досліджень» [12], де технологічні платформи було визнано тим інструментом взаємодії європейських держав, їх бізнесу, науки та освіти, який має вирішити завдання технологічної незалежності Європи. У допо-

віді запропоновано визначення технологічної платформи як об'єднання представників держави, бізнесу, науки, освіти навколо спільного бачення науково-технічного розвитку та спільних підходів до розроблення відповідних технологій. Через чотири роки, у 2008 р., у ЄС діяло вже 36 європейських технологічних платформ. У 2010 р. у новій доповіді Комісії ЄС «Зміцнення ролі європейських технологічних платформ у подоланні великих соціальних викликів, що стоять перед Європою» було зазначено необхідність у врахуванні нових вимог і трансформації європейських технологічних платформ у європейські інноваційні технологічні платформи [11]. На основі технологічних платформ формують пріоритети Рамкових програм науково-дослідних робіт ЄС, а у 2013 р. Європейською комісією було ухвалено «Стратегію розвитку Європейських технологічних платформ: ЕТР 2020».

Необхідно зазначити, що у Європі ініціаторами формування технологічних платформ є великий бізнес й галузеві об'єднання виробників, а проекти фінансують на пайовій основі за рахунок фінансових ресурсів фондів ЄС та європейських промислових виробників. При цьому типова структура учасників європейських технологічних платформ є такою: великі компанії – 25 %, наукові організації – 23 %, університети – 17 %, малий та середній бізнес – 13 %, урядові організації – 9 %, промислові організації – 8 %, неурядові організації – 3 %, інші організації – 3 % [14]. Як видно зі статистичних даних у Європі вагомим є значення урядових організацій, однак в Україні участь таких організацій безпосередньо у функціонуванні технологічних платформ вважаємо є недоцільною через можливості порушення принципів конкуренції й можливого інституційного тиску на учасників платформи.

Орієнтовний розподіл функцій учасників регіональної технологічної платформи подано на рис. 1. Для координації діяльності технологічної платформи доцільним є створення наглядової ради, експертних рад за напрямами, а також органів оперативного управління та координації. Органи регіональної влади здійснюють інституційну, організаційну та консультативну підтримку діяльності технологічних платформ. Державні органи влади також враховують пропозиції та проекти технологічних платформ у процесі реалізації державної інноваційної політики, розробленні заходів із удосконалення регулювання [10, с. 76].

У розвитку технологічні платформи проходять етапи «зрілості» від консультативно-кому-

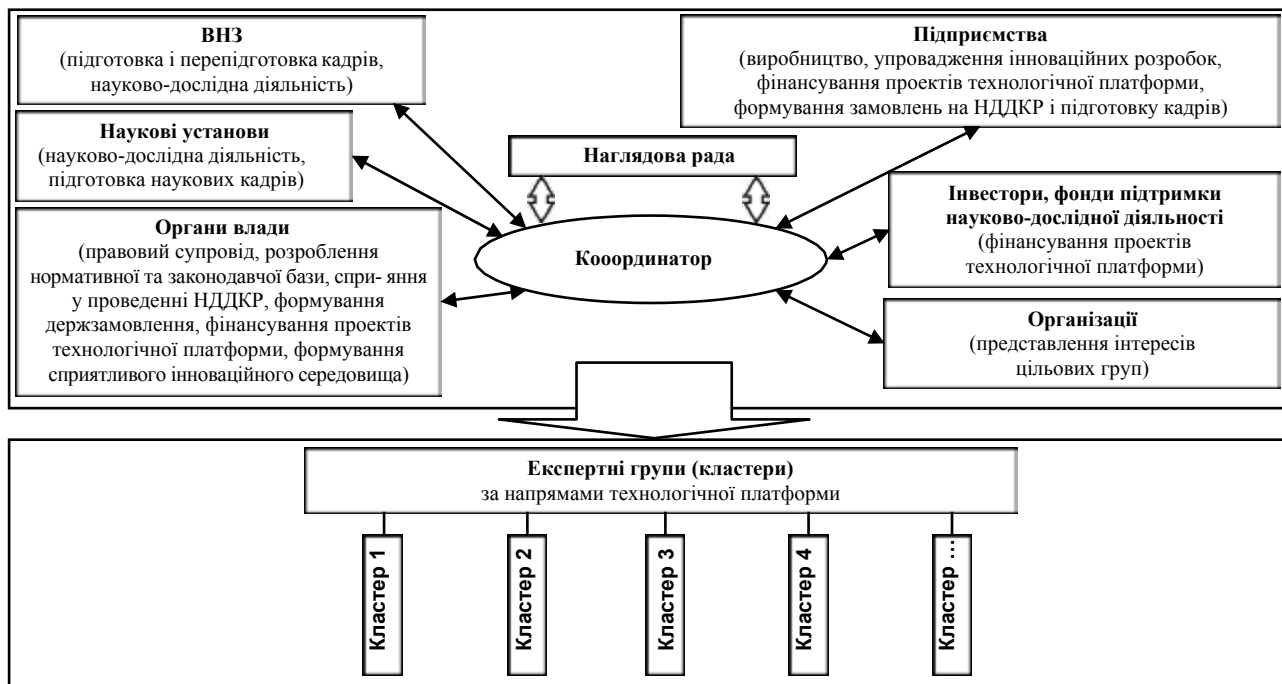

Рис. 1. Розподіл функцій учасників регіональної технологічної платформи

Джерело: [6, с. 320]

нікативного майданчика (коли прямої фінансової підтримки чи преференцій для учасників платформ не встановлено; основні вигоди як для економіки загалом, так і для учасників платформ буде обумовлено вдосконаленням регулювання, забезпеченням умов для створення та поширення передових технологій, формуванням нових науково-виробничих комплексів, розвитком ефективних комунікацій тощо) до механізму відбору пріоритетних інноваційних проектів для реалізації за допомогою державних та регіональних цільових програм із реальними джерелами фінансування [13, с. 129].

Сьогодні створення в Україні технологічних платформ обумовлено об'єктивною необхідністю в посиленні кооперації між бізнесом, наукою, освітою та суспільством у сфері інновацій; удосконаленні механізмів взаємодії та комунікації між учасниками інноваційного процесу; розвитку нових організаційних форм їх співробітництва. Водночас стратегічні законодавчі документи у сфері інновацій одним із головних пріоритетів визначають забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери.

Українські технологічні платформи нині перебувають у зародковому стані. Ініціювання створення технологічних платформ відбувається з боку наукових, освітніх установ, малого та середнього бізнесу, на відміну від ЄС, де ініціаторами, зазвичай, виступає

великий бізнес, що суттєво ускладнює їх створення з огляду на обмеженість ресурсів.

Водночас прикладами технологічних платформ в Україні є [11, с. 73–74]:

- технологічна платформа «Агропродовольча», що входить до європейської технологічної платформи «Їжа для життя» – ініційована Ужгородським національним університетом;

- технологічна платформа «Нові перспективні матеріали, їхнє виробництво та застосування в Україні» – ініційована Українським матеріалознавчим товариством та Інститутом проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича НАН України, а організаційні заходи щодо її створення підтримано проектом Сьомої рамкової програми ЄС *BILAT-UKRAINA*;

- за ініціативи Київського політехнічного інституту та Національної академії наук України було підготовлено меморандум «Про утворення технологічної платформи «Інтелектуальна об'єднана електроенергетична система України»;

- у 2013 р. на базі Державного підприємства «Еко-безпека, нормування та інновації», науково-виробничого об'єднання «Агронаукінформ» та ТОВ «Науковий парк «Аерокосмічні інноваційні технології» створено Українську інноваційно-технологічну платформу «Екоенергобіоекономіка».

Відтак, потенціал полягає в усуненні перешкод на шляху створення технологічних

платформ в Україні, зокрема, неузгодженостей нормативно-правової бази; відсутності організаційно-економічних механізмів та досвіду формування технологічних платформ; неорганізованості функціонування регіонального ринку інтелектуальної власності як механізму забезпечення балансу інтересів та інноваційної мотивації всіх учасників інноваційного процесу.

Висновки з цього дослідження. Передумовою розвитку України на інноваційних засадах загалом та її регіонів зокрема є формування сприятливого інноваційного середовища на основі довіри, ефективних комунікацій, співпраці між основними стейкхолдерами інноваційної діяльності. Перспективним інструментом у цьому контексті є технологічні платформи, які довели свою ефективність у європейських та інших країнах.

Створення технологічних платформ в Україні як дієвого механізму партнерства та взаємодії освіти–науки–бізнесу за посередництвом органів державної влади та управління в інноваційній сфері у довгостроковій перспективі дасть можливість:

- підвищити конкурентоспроможність галузей і секторів економіки;
- скоординувати освіту, науку й бізнес у процесі розвитку передових технологій у секторах промисловості, що забезпечить підтримку кооперації та галузеве співробітництво;

- зосередити цільову спрямованість інноваційних програм і проектів на загальнодержавному та регіональному рівнях в напрямі зниження адміністративних й інших бар'єрів при розробці та реалізації нових технологій;

- сконцентрувати кошти держави та приватного сектору на вирішенні завдань науково-технологічного та інноваційного розвитку;

- проаналізувати майбутні потреби у сфері підготовки високопрофесійних кадрів, затребуваних ринком, запровадити нові освітні програми, підвищити високопрофесійну зайнятість;

- стимулювати участь бізнесу у таких структурах в ролі замовника робіт освітньо-наукових установ та науково-дослідних організацій, джерел фінансування перспективних розробок й проектів у пріоритетних для України напрямках згідно з чинним законодавством та існуючих програмних документів.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні концептуальних засад функціонування технологічних платформ в рамках пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в регіонах України. У контексті адміністративно-територіальної реформи доцільно дослідити можливість місцевих бюджетів фінансувати інноваційну діяльність у регіонах за допомогою зазначених інструментів з урахуванням сучасної світової практики організації цього процесу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Х. : Константа, 2006. 272 с.
2. Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи // Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 – 2020 роки в умовах глобалізаційних викликів : аналіт. матеріали до Парламент. слухань / Л. І. Федулова; ред. Л. І. Федулова, Г. О. Андрощук ; К. : Держ. установа «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». 2009. 196 с.
3. Буркинський Б. В. Національна інноваційна система України: проблеми формування та реалізації / Б. В. Буркинський // Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді Україні 20 червня 2007 року. – К., 2007. С. 47–48.
4. Зверяков М. І. Інноваційний розвиток в умовах трансформації та кризи економіки / М. І. Зверяков // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. пр. ; голов. ред. М. І. Зверяков ; Одеський держ. екон. ун-т. Одеса, 2009. Вип. 37. С. 333–338.
5. Головатюк В. М. Інвестиційна привабливість інноваційної сфери економіки України / В. М. Головатюк ; за наук. ред. В. П. Соловйова. – К. : Фенікс, 2012. 364 с.
6. Лазарева Є. В. Методологічні аспекти формування інноваційної системи регіону : монографія / Є. В. Лазарева. Одеса : Ін-т пробл. ринку та економ.-еколог. досліджень НАНУ, 2010. 320 с.
7. Поручник А. М. Інноваційний потенціал України та його реалізація в міжнародному науково-технічному співробітництві / А. М. Поручник // Міжнародна економічна політика. 2004. Т. 1, № 1. С. 94-121.
8. Терьошкіна Н. Є. Інноваційна політика як інструмент реалізації національної інноваційної стратегії / Н. Є. Терьошкіна // Економіка розвитку. 2015. № 2 (74). С. 21–29.
9. Грицаєнко М. І. Сутність та склад інноваційного потенціалу регіону / М. І. Грицаєнко // Економіка розвитку. 2013. № 4 (68). С. 52–57.

10. Інновації в Україні: Європейський досвід та рекомендації для України. Т. 3. Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів. К. : Фенікс, 2011. 76 с.
11. Innovation Performance Review of Ukraine. – United Nations Economic Commission for Europe. – New York, Geneva, 2013. 152 p.
12. Technology Platforms – From Definition to Implementation of a Common Research Agenda. – European Commission. – Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2004. 88 p.
13. Заостровцев А. Экономист об истории: концепция Дейдры Макклоски / А. Заостровцев // Вопросы экономики. 2015. № 12. С. 129.
14. The Global Innovation Index 2014. The Human Factor in Innovation. – Fontainebleau, Ithaca, and Geneva : Cornell University, INSEAD, and WIPO, 2014. 400 p.

REFERENCES:

1. Heiets V. M. (2006) Innovatsiini perspektyvy Ukrainy / V. M. Heiets, V. P. Semynozhenko [Innovative prospects of Ukraine] Kh.: Konstanta, pp. 272.
2. Innovatsiino-tehnolohichni rozvytok Ukrainy: stan, problemy, stratehichni perspektyvy // Stratehiia innovatsiinoho rozvytku Ukrainy na 2010 – 2020 roky v umovakh hlobalizatsiinykh vyklykiv: analit. materialy do Parlament. slukhan / L. I. Fedulova; red. L. I. Fedulova, H. O. Androshchuk; K.: Derzh. ustanova "In-t ekonomiky ta prohnozuvannia NAN Ukrainy". (2009) [Innovation-technological development of Ukraine: state, problems, strategic perspectives], pp. 196.
3. Burkynskiy B. V. (2007) Natsionalna innovatsiina systema Ukrainy: problemy formuvannia ta realizatsii / B. V. Burkynskiy // Materialy parlamentskykh slukhan u Verkhovnij Radi Ukraini 20 chervnia 2007 roku [National innovation system of Ukraine: problems of formation and implementation], pp. 47–48.
4. Zvieriakov M. I. (2009) Innovatsiinyi rozvytok v umovakh transformatsii ta kryzy ekonomiky / M. I. Zvieriakov // Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen: zb. nauk. pr.; holov. red. M.I. Zvieriakov; Odeskyi derzh. ekon. un-t [Innovative development in conditions of transformation and economic crisis] Odesa, vol. 37, pp. 333–338.
5. Holovatiuk V. M. (2012) Investytsiina pryvablyvist innovatsiinoi sfery ekonomiky Ukrainy / V.M. Holovatiuk; za nauk. red. V.P. Soloviova [Investment attractiveness of the innovative sphere of economy of Ukraine], Feniks, pp. 364.
6. Lazariyeva Ye. V. (2010) Metodolohichni aspekty formuvannia innovatsiinoi systemy rehionu: monohrafiia / Ye. V. Lazariyeva [Methodological aspects of the formation of the regional innovation system] Odesa: In-t probl. rynku ta ekonom.-ekoloh. doslidzhen NANU, pp. 320.
7. Poruchnyk A. M. (2004) Innovatsiinyi potentsial Ukrainy ta yoho realizatsiia v mizhnarodnomu naukovotekhnichnomu spivrobotnytstvi / A. M. Poruchnyk // Mizhnarodna ekonomichna polityka [Innovation potential of Ukraine and its realization in international scientific and technical cooperation], no 1, pp. 94-121.
8. Teroshkina N. Ye. (2015) Innovatsiina polityka yak instrument realizatsii natsionalnoi innovatsiinoi stratehii / N. Ye. Teroshkina // Ekonomika rozvytku [Innovation policy as an instrument for implementing a national innovation strategy], no 2 (74), pp.21–29.
9. Hrytsaienko M. I. (2013) Sutnist ta sklad innovatsiinoho potentsialu rehionu / M. I. Hrytsaienko // Ekonomika rozvytku [The essence and composition of the innovation potential of the region], no 4 (68), pp. 52–57.
10. Innovatsii v Ukraini: Yevropeyskyi dosvid ta rekomendatsii dlia Ukrainy. – Т. 3. Innovatsii v Ukraini: propozyitsii do politychnykh zakhodiv. (2011) [Innovation in Ukraine: European Experience and Recommendations for Ukraine], Feniks, pp.76.
11. Innovation Performantse Review of Ukraine. – United Nations Etsonomits Tsommission for Europe. (2013), New York, Geneva, pp. 152.
12. Tetshnology Platforms – From Definition to Implementation of a Tsommon Researth Agenda. – European Tsommission. – Lukhembourg : Offitse for Offitsial Publitsations of the European Tsommunities. (2004), pp. 88.
13. Zaostrovstsev A. (2015) Экономист об ystoryy: kontseptsiya Deidry Makklосky /A. Zaostrovstsev // Voprosy ekonomyky [History Economist: The Deadra McCloskey Concept], no 12, pp. 129.
14. The Global Innovation Indekh 2014. (2014) The Human Fatstor in Innovation. – Fontainebleau, Ithatsa, and Geneva: Tsornell University, INSEAD, and WIPO, pp. 400.